

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2020-2021**

**Probă scrisă
Limba și literatura maghiară maternă
BAREM DE EVALUARE ȘI NOTARE**

Testul 2

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Punctajul total este de 100 de puncte. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I (60 de puncte)

A.

1. Explicit informații vizualizate a șovęgből. Lehetséges válasz: A szánkósport története a svájci St. Moritzban kezdődött a 19. század közepén, amikor vállalkozó kedvű és vidám angol fiatalok a település lejtős utcáin csúszkáltak szánkókon – esetenként baleseteket okozva –, a helyi polgárok felháborodására. **5 pont**
2. Explicit információk vizualizate a șovęgből. Helyes válasz: c. **4 pont**
3. Rövid válasz megfogalmazása a șovęgből vett információk alapján. Lehetséges válasz: A szánkósport, a bob és a szkeleton különböző versenysportok. A szkeleton esetében a lesiklás fejjel előre történik, szemben a szánkózással, ahol lábbal előre csúsznak. A bobosok pedig egy kormányval ellátott specifikus szánkót használnak. **5 pont**
4. Egyenes következtetések megfogalmazása a șovęgből vett információk alapján. Minden helyes válasz 1 pontot ér. Minden kijelentéshez egyetlen jelölés tartozik. Több jelölés esetén a válasz érvénytelen. Helyes válaszok:

Kijelentés	Igaz	Hamis
a. Az első szánkópályát William Bulpitt szállodatulajdonos alakította ki.		X
b. A mai mesterséges szánkópályák különböznek a bob- és szkeletonpályáktól.		X
c. A FIL az 1957-ben újraalakult szánkósportszövetség megnevezése.	X	
d. A bob és a szkeleton sportok keretében korábban rendeztek világvversenyeket, mint a szánkósportban.	X	

4 pont

5. Összetartozó információk kapcsolása. Minden helyes társítás 1 pontot ér. Minden rovatba egyetlen betűjel kell, hogy kerüljön. Több jelölés esetén a válasz érvénytelen. Helyes válaszok:

1.	c.
2.	d.
3.	a.
4.	e.
5.	b.

5 pont

6. A köznapi szövegek valóságvonatkozásainak megfigyelése, szövegtömörítés a lényeg/fő gondolat kiemelésével és átfogalmazásával, információk azonosítása a szöveg alapján. Lehetséges válasz: A szánkózás a 19. század végétől vált egyre népszerűbbé, hiszen hivatalos versenyeket kezdtek rendezni, és mesterséges szánkópályákat alakítottak ki, majd 1913-ban megalakult a Nemzetközi Szánkósportszövetség is. Ehhez a szövetséghez

tartozott akkoriban még a szánkóval való lesiklás mindegyik változata. Később azonban (1935-ben) a bobosok különváltak, saját szövetséget alapítottak a szkeletonosokkal együtt, így a tulajdonképpeni szánkósport magára maradt, és csak két évtized múlva alapította újra a szövetségét. Akkorra viszont a bob és szkeleton sportok már nagyot fejlődtek, népszerűvé váltak, és világversenyek szintjéig jutottak. Érvényes, a szöveg információit felhasználó, teljes válasz – 7 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 5 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont. **7 pont**

B.

1. Tényállítások és hipotézisek/vélemények megkülönböztetése. Tényközlő, illetve véleményt kifejtő mondat megfogalmazása. Pl. Tényközlés: A szánkósport a téli sportok egyike. Véleményközlés: A szánkózás mindig nagy élmény. **4 pont**

2. Az események szereplőire való utalások nyelvi eszközeinek azonosítása: deiktikus szerepű mutató névmás. Minden helyesen azonosított kifejezés/szó 2 pontot ér. Helyes válaszok:

Caspar Badrutt szállodatulajdonos felismerte ebben a lehetőséget az idegenforgalom növelésére... ebben = A 19. század közepén vállalkozó kedvű és vidám angol fiatalok a település lejtős utcáin csúszkáltak szánkókon – esetenként baleseteket okozva –, a helyi polgárok felháborodására.;

Ehhez a szervezethez csatlakoztak külön szakágként a szkeletonosok is. Ehhez (a szervezethez) = Fédération Internationale de Bobsleigh et de Tobogganing (FIBT); A szánkósok sokáig nem tudták kiheverni ezt a meggyengülést... ezt (a meggyengülést) = 1935-ben a kormánnyal ellátott specifikus szánkóval síkló bobosok kiváltak a szervezethez, és megalakították saját szervezetüket Fédération Internationale de Bobsleigh et de Tobogganing (FIBT) néven. Ehhez a szervezethez csatlakoztak külön szakágként a szkeletonosok is. **6 pont**

3. Események, körülmények és résztvevők leképeződésének vizsgálata a mondat egységeire: az ige tárgy vonzata. Helyes válasz: d. **4 pont**

4. A szórend, mondathangsúly és kontextus összefüggésének azonosítása: kontrasztivitás. Helyes válasz: c. **5 pont**

5. Jelentés és kontextus. Jelentéstani kapcsolatok: igei poliszémia. Minden helyes mondat 1 pontot ér. Pl. A vadász gyakran órákon át űzi a kiszemelt vadat. Nem számítottam rá, hogy valaki név alapján felismer. A házaspár jövő hónapban elvállik. A kívánt hatás ezúttal is elmarad. A kedvenc színészem két jó sorozatban is szerepel. **5 pont**

6. Különböző kommunikációs szempontoknak megfelelő szövegek alkotása. Beszédcselekvések és beszédaktusok nyelvi markerei. A társas érintkezés formulái, udvariassági repertoár, regiszterek, nyelvváltozat. Minden, a kontextusba beleillő kérdés 1 pontot ér. Formailag, regiszterüket tekintve megfelelő (magázó forma, hivatalos regiszter stb.) kérdések megfogalmazása: 1 pont. Pl. Mi volt az első gondolata, amikor a lejtős utcákon csúszkáló angol fiatalokat megpillantotta? Miért tartotta alkalmasnak az idegenforgalom növelésére a szánkópálya kialakítását? Nem tartott a helyi lakosok felháborodásától? Hogyan vette rá a polgármestert, hogy támogassa az ötletét? Sikeres vállalkozásnak bizonyult a Cresta Run? Ön szerint van jövője a szánkózásnak önálló sportágként? **6 pont**

SUBIECTUL II

(30 de puncte)

1. Konkrét, explicit információk felismerése és visszakeresése, a szereplők közti viszony bemutatása a szövegből vett információk alapján. Lehetséges válasz: A bíró fia, Bíró Pali s Bíró Gyuri az elbeszélővel és Favágó Jánoskával mondhatni úr-szolga viszonyban vannak, hisz a bíró fiainak szánkóját húzza a két legény egy hétig. Ez a viszony a társadalmi

különbségből is adódik, hisz a bíróék gazdagok, telik nekik pompás szánkóra. „A bíró csináltatott a fiainak olyan szánkót, hogy annál szebb még nem volt a világon”, míg az elbeszélő és Jánoska szegények. „Engem fogtak be meg egy másik szegény gyereket, a Favágó Jánoskát”. A két szegény legény elfogadta a szolga szerepet, s túrték a csúfolódást és a megaláztatást, csakhogy hozzáférhessenek a szánkóhoz. A bíró fiai lenézték a két gyereket, s nem engedték egyetlen egyszer sem, hogy kipróbálják a szánkót. „Mást nem kívánnál, kis rongyos? Nem olyan gúnyához csinálták ezt a szánkót, mint a tied.” A két szánkóhúzóznak elege lett a gazdag legények lekezeléséből, kihasználásából, s felborították őket a szánkóval visszautasítva az eddigi úr-szolga viszonyt. **5 pont**

2. Információk, gondolatok értelmezése. Lehetséges válasz: A két gyermek megsokallja, hogy nemcsak egy heti szánkóhúzás után nem próbálhatják ki a szép szánkót legalább egyetlen egyszer, hanem Bíró Gyuri nevetve megcsördítette a Jánoska feje fölött a pántlikás ostorát, s rongyosnak nevezte. Elégtétel volt számukra az, hogy a heti szánkóhúzásért bosszút állhattak, kiborították a bíró fiait a hóba. **5 pont**

3. Információk, gondolatok értelmezése. Ok-okozati összefüggések azonosítása, a folyamat követése, reakció értelmezése. Lehetséges válasz: A szegény fiúk és a bíró fiai között a társadalmi szakadékon túl egy sokkal mélyebb szakadék is megtapasztalható, amely a különböző erkölcsi értékrendjünkben érhető tetten. A szöveg záró része a két különböző erkölcsi érték szembeállítására épül. Míg a bíró fiai számára természetes a szegények kihasználása, addig a fiúk túllépve kiszolgáltatott helyzetükön (kiborítják a szánkóból a gazdag fiúkat, saját maguk készítenek egy szánkót) megmentik Kati néni életét. Erkölcsi nagyságuk nem a szánkó feláldozásában tetőződik, hanem a felismerésben, hogy a bíró fiai a valódi boldogság érzését soha nem fogják megtapasztalni. **5 pont**

4. Témához való igazodás: 5 pont. Az élménybeszámoló sajátosságainak betartása: 5 pont. Nyelvi megformáltság, helyesírás: 5 pont. **15 pont**

A javítókulcs nem tartalmazza az összes lehetséges helyes választ. Bármilyen, a javítókulcstól eltérő érvényes válasz maximális pontot ér.